

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

10 .03.2016р.

м. Кіровоград

№01-17/ 6 - рк/к

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях (бездіяльності) товариству з обмеженою відповідальністю «Долинські об'єднані мережі» (далі – ТОВ «ДОМ» або Товариство), (місцезнаходження: вул. Нова, 80-Б, м. Долинська, Кіровоградської області, 28500, ідентифікаційний код 35182733),

ВСТАНОВИЛА:

На виконання постійного доручення Голови Антимонопольного комітету України від 20.02.2012 року №13-01/86 щодо поглибленого дослідження ринків житлово-комунальних послуг, відділом досліджень і розслідувань було здійснено дослідження дотримання законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій, зокрема, щодо порядку застосування цін (тарифів).

За результатами проведеного дослідження встановлено наступне.

ТОВ «ДОМ» створене 24.05.2007 р., про що свідчить свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи, серія АОО № 520545 від 24.05.2007 р. Місцезнаходження юридичної особи: 28500, Кіровоградська область, Долинський район, м. Долинська, вул. Нова, будинок 80-Б, ідентифікаційний код юридичної особи 35182733.

Засновником ТОВ «ДОМ» є товариство з обмеженою відповідальністю «Кривбас-металстіл» (ідентифікаційний код 33873515, м. Кривий Ріг).

ТОВ «ДОМ» має статус юридичної особи, є господарським товариством, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків.

Основною метою створення Товариства є забезпечення тепловою енергією населення та інших споживачів м. Долинська, а також отримання прибутку від іншої діяльності, яка не заборонена чинним законодавством України.

У відповідності з основним предметом і цілями діяльності Товариством здійснюється виробництво теплової енергії, транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії.

ТОВ «ДОМ» в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва на ринку транспортування теплової енергії ТОВ «ДОМ» не зазнає значної конкуренції, а тому, відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вказане Товариство займає монопольне (домінуюче) становище на ринку транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, що знаходяться у його законному користуванні, і є суб'єктом природної монополії на цьому ринку.

Послуги транспортування теплової енергії, згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії», віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії. Відповідно до статті 1 цього Закону конкуренція на зазначеному ринку не є доцільною (економічно ефективною), що вказує на відсутність потенційних конкурентів.

Послуги з постачання теплової енергії, відповідно до статті 6 Закону України «Про природні монополії», віднесені до сфери діяльності суб'єктів господарювання на суміжних ринках, що регулюються відповідно до цього Закону.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.

ТОВ «ДОМ» здійснює діяльність з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії за регульованим тарифом на підставі ліцензії, виданої Кіровоградською обласною державною адміністрацією (№ АВ 347851, дата видачі ліцензії - 11.09.2008 року). Тобто, ТОВ «ДОМ» - суб'єкт господарювання сфери тепlopостачання, що одночасно є ліцензіатом з виробництва, постачання та транспортування теплової енергії.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» № 1875 – IV від 24 червня 2004 (далі Закон № 1875 – IV від 24 червня 2004), органи місцевого самоврядування визначають виконавця житлово-комунальних послуг, зокрема по централізованому опаленню (до 26.04.2014 р.).

Частиною 4 статті 19 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004 зазначено, що виконавцем послуг з централізованого опалення та послуг з централізованого постачання гарячої води для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання з постачання теплової енергії (тепlopостачальна організація)(статтю 19 доповнено новою частиною згідно із Законом № 1198-VII від 10.04.2014, який набрав чинності 26.04.2014р.).

Рішенням виконавчого комітету Долинської міської ради від 19.09.2007 р. № 306 визначено ТОВ «ДОМ» виконавцем послуг з централізованого тепlopостачання в м. Долинська.

ТОВ «ДОМ», щодо надання послуг з централізованого опалення, діє одноосібно та безальтернативно в територіальних межах м. Долинська, в яких розташовані теплові мережі Товариства. Споживачі послуг з централізованого опалення, які знаходяться у визначених територіальних межах, не мають альтернативи отримання зазначених послуг у інших суб'єктів господарювання – виконавців зазначених послуг.

За попереднім дослідженням ринку надання послуг з централізованого опалення ТОВ «ДОМ», у часових межах 2011 - поточний період 2016 р.р., має ознаки суб'єкта господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку централізованого опалення в територіальних межах м. Долинська, в яких розташовані теплові мережі Товариства, з часткою 100%.

З врахуванням наданих ТОВ «ДОМ» відомостей про встановлення (із подальшими змінами) та застосування тарифів на теплову енергію, встановлено наступне.

№	Дата прийняття та номер постанови органу, уповноваженого встановлювати (змінювати) тарифи на теплову енергію. Дата набрання чинності зазначеної постанови.	Дата введення Підприємством тарифу в дію.	Дата опублікування у засобах масової інформації.
№	1	2	3
1	Постанова НКРЕКП від 17.10. 2014 року №146. Ця постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування (Офіційно оприлюднено в „Офіційному віснику України”, 21.11.2014, № 91, ст. 2615	21.11.2014р.	Ненадана
2	Постанова НКРЕКП від 31.03. 2015 року №1171. Ця постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування(Офіційно оприлюднено в „Офіційному віснику України”, 08.05.2015, № 34, ст. 1020).	01.05.2015р.	в газеті «Долинські новини» від 13.05.2015р. №35.

Відповідно до частини шостої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004, у разі зміни цін/тарифів на житлово-комунальні послуги виконавець/виробник не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію повідомляє про це споживачів з посиланням на рішення відповідних органів.

Товариство, на вимогу Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 01.07.2015р. №01-17/956, не надало документів, що підтверджують факт повідомлення споживачів про вищезазначені зміни тарифів на теплову енергію, що відпускається споживачам для опалення, не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію.

Таким чином, ТОВ «ДОМ» не виконувало вимоги частини шостої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004, а саме: не повідомляло споживачів про вищезазначені зміни тарифів на теплову енергію, що відпускається споживачам для опалення, не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію та застосовувало нові тарифи раніше строку, передбаченого означеною статтею.

Застосування Товариством нових тарифів на теплову енергію, що відпускається споживачам для опалення в порушення припису частини шостої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004 призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Слід зазначити, що у постановах НКРЕКП про встановлення (зміну) тарифів на теплову енергію, що відпускається споживачам для опалення не визначаються строки застосування встановлених (змінених) цими постановами тарифів, а лише дата набрання чинності самих постанов.

Відтак, дії ТОВ «ДОМ» із застосування нових тарифів на теплову енергію, що відпускається споживачам для опалення, встановленими постановами НКРЕКП, без дотримання відповідного строку повідомлення споживачів про зміну тарифів, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого опалення, шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Пунктом 2.3. Порядку доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №390 від 30.07.2012 року (із змінами) (далі – Порядок) встановлено, що суб'єктами господарювання, що надають комунальні послуги з централізованого опалення, до відома споживачів доводять таку інформацію:

- загальний розмір тарифу та його структуру (планові витрати за елементами, прибуток, податок на додану вартість);

- обґрунтування причин зміни тарифу (зазначення розміру діючого тарифу та відсотка відшкодування затвердженим тарифом собівартості, планового економічно обґрунтованого тарифу, дати, коли тариф востаннє переглядався, причин перегляду тарифу, зазначення відсотка зростання основних складових тарифу (заробітної плати, електроенергії, паливо-мастильних матеріалів), визначення відсотка підвищення тарифу тощо).

ТОВ «ДОМ» не надало Відділенню підтверджуючих документів доведення до відома споживачів, відповідно до вимог Порядку, вищезазначеної інформації (крім загального розміру тарифу).

Дії ТОВ «ДОМ» щодо недоведення у встановлений термін до відома споживачів необхідної та повної, змістовної інформації, відповідно до вимог Порядку, за певних умов, може призвести до неврахування усіх зауважень і пропозицій фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань щодо впровадження змін до діючого тарифу, що, у свою чергу, може призвести до встановлення економічно необґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг.

Відтак, дії ТОВ «ДОМ» щодо недоведення у встановлений термін до відома споживачів необхідної та повної, змістовної інформації відповідно до вимог Порядку, має ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді

зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку централізованого опалення, що може, за певних умов, призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини 3 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

У зв'язку з викладеним та на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30.03.2001р. за №291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. ТОВ «ДОМ» не вчиняти у подальшому дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, шляхом приведення правових та організаційних засад діяльності, відносин, пов'язаних із застосуванням тарифу на послугу з централізованого опалення, що надавалася споживачам відповідно до постанов НКРЕКП, у відповідність з вимогами норми частини шостої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004 та норм Порядку.

2. ТОВ «ДОМ» усунути наслідки дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом здійснення відповідних перерахунків споживачам послуг з централізованого опалення, за період застосування Товариством тарифу на теплову енергію, що відпускалася споживачам для централізованого опалення відповідно до постанови НКРЕКП від 17.10.2014 №146, в порушення припису частини шостої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004.

Звертаємо Вашу увагу, що надані рекомендації підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх одержання.

За умови виконання положень рекомендацій, провадження у справі про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова адміністративної колегії –
в.о. голови обласного територіального
відділення

Л. Кондратенко